Sveriges geologiska undersökning

Mineralnäringsråd
Minnesanteckningar

Mötesdatum:
2025-04-03

SGU:s mineralnäringsråd

Närvarande

Fredrik Bergsten, Botnia Exploration AB
Åsa Corin, Mandalay Resources
Ronne Hamerslag, Nordic Iron Ore
Niklas Johansson, LKAB
Göran Nordenhök, Lovisagruvan
Maria Sunér, Svemin
Anette Madsen, SGU (ordförande)
Kaj Lax, SGU
Ildiko Antal Lundin, SGU
Peter Åkerhammar, SGU (sekreterare)
Birgitta Halvarsson, SGU
Robert Bjersander, SGU (från punkt 6)
Helena Kjellson, Bergsstaten

Mötespunkter

1. Inledning

Anette Madsen, SGU:s nya generaldirektör och tillika ordförande i rådet hälsade alla välkomna och presenterade kort sig själv. Ordförande informerade vidare om gd-möten som hon har haft sedan hennes tillträde i början av februari 2025 – bl.a. med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Statens geotekniska institut och Boverket.

2. Presentationsrunda

Alla deltagare presenterades sig och berättade kort om resp. bolags/organisations verksamhet. Birgitta Halvarsson från SGU deltog i egenskap som marknadsanalytiker.

3. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter från mötet den 9 september 2024.

4. Information från SGU (se bifogad ppt)

a. Novus-undersökning

Kaj Lax informerade om den undersökning som Novus har gjort på uppdrag av SGU. Två tredjedelar av de tillfrågade tycker att svensk gruvnäring är viktig för att skapa fler arbetstillfällen. För spårbarhet är det liknande frågor som ställdes i undersökningarna gjorda 2020 och 2022. Hela rapporten finns att läsa på SGU:s webbplats.

Sveriges geologiska undersökning
Postadress: Box 670, 751 28 Uppsala
Besök: Dragarbrunnsgatan 77, Uppsala

Telefon: 018-17 90 00
E-post: sgu@sgu.se
www.sgu.se

b. Regeringsuppdrag

Ildiko Antal Lundin berättade kort om de regeringsuppdrag som myndigheten har för närvarande, bl.a.:

- Kartläggning av malmpotentiella områden under åren 2024-2026 (Norra Norrbotten, Bergslagen, Västernorrland, Olserum-Västervik m.fl.)
- Genomförande av EU-förordningen om kritiska råmaterial (bl.a. nationella planer för kartläggning)
- Mineraljakten (leta mineral av privatpersoner)

c. Remiss kriterier riksintressen

Peter Åkerhammar redogjorde kort för inkomna synpunkter på den remiss om uppdaterade kriterier samt sektorsbeskrivning för fyndigheter av riksintresse som SGU skickade ut innan julen 2024. Synpunkter var generellt positiva. Förhoppningsvis tas beslut om nya kriterier och sektorsbeskrivning innan sommaren.

d. Mineralstrategin

Anette och Kaj berättade kort om regeringens revidering av mineralstrategin från 2013. Det har hållits rundabordsmöten som bl.a. SGU deltagit i. Möjligen att regeringen tar beslut innan sommaren.

e. PDAC

Kaj informerade kort om PDAC som hölls i Toronto förra månaden. Det var stort intresse på Nordic Mining Day. Nästa år är SGU huvudarrangör. Signaler om fortsatt utmanade att få tillgång på riskkapital. Frågor om REE vid SGU:s monter.

5. Information från Bergsstaten (se bifogad ppt)

Bergmästaren Helena Kjellson redogjorde för statistik för 2024 (bl.a. antal ansökta undersökningstillstånd, förlängningar och gällande undersökningstillstånd). Vidare berättade hon att det inkom många anmälningar om tillsyn under förra året – inga åtgärder från Bergsstaten. Se mer information i den bifogade ppt:n.

6. Rådsdiskussion

a. Inledning om rådets funktion/roll/format

Inför denna punkt anslöt även Robert Bjersander (jurist och SGU:s kontaktperson till regeringskansliet). Sedan inledde Kaj med att redogöra för föregångarna (Mineralresursrådet och Gruvnäringsrådet) till nuvarande råd. Både Mineralresurs- och Gruvnäringsrådet har haft olika typer av sammansättning genom åren. Därefter ställdes frågan till ledamöterna vilka förväntningar de har på nuvarande råd.

- Att ha en ”gemensam” agenda. Diskussion bland ledamöter inför varje möte för att lämna in frågor i förväg att lyfta på kommande möte. Svemin kan vara koordinator för att minska byråkratin.
- Även mötesfrekvensen och i vilket format (digitalt/fysiskt) diskuterades. Är två eller tre tillfällen per år lämpligt? Det beror på vad som händer mellan mötena men två möten per år är nog tillräckligt. Vad gäller i vilket format mötet ska hållas så kom förslag på att alternera mellan fysiskt och digitalt.

b. Hur vill ni nå SGU?

En kontaktperson för rådet, förslagsvis sekreteraren.

Övriga frågor

LKAB: Strategiska projekt enligt CRMA – information läckte i förväg (på dagtid). Svårt med tillämpning i det svenska rättssystemet. Betydelsen av beviljade strategiska projekt – vi vill inte hamna att andra projekt som inte är strategiska inte blir lika viktiga. SGU håller med men vi har ingen formell roll i processen. Även frågan om uran i ytvatten lyftes av ledamöterna. Mycket viktig för branschen -> verksamhet blir otillåtlig.

7. Kommande möte

Nästa möte planeras att hållas digitalt under hösten 2025.

8. Avslutning

Ordförande tackade för visat intresse och förklarade mötet avslutat.

Nedtecknat
/Peter Åkerhammar

Välkommen till Mineralnäringsrådet

2025 04 03

Agenda

1. Inledning
2. Presentationsrunda
3. Föregående mötesprotokoll
4. Information från SGU
   a) Novus-undersökning
   b) Regeringsuppdrag
   c) Remiss kriterier riksintressen
   d) Mineralstrategin
   e) PDAC
5. Information från Bergsstaten
   Fikapaus
6. Rådsdiskussion
   a) Inledning om rådets funktion/roll/format
   b) Hur vill ni nå SGU?
7. Övriga frågor
8. Kommande möte
9. Avslutning (senast kl. 16.00)

Novusundersökning

- PowerPoint Presentation

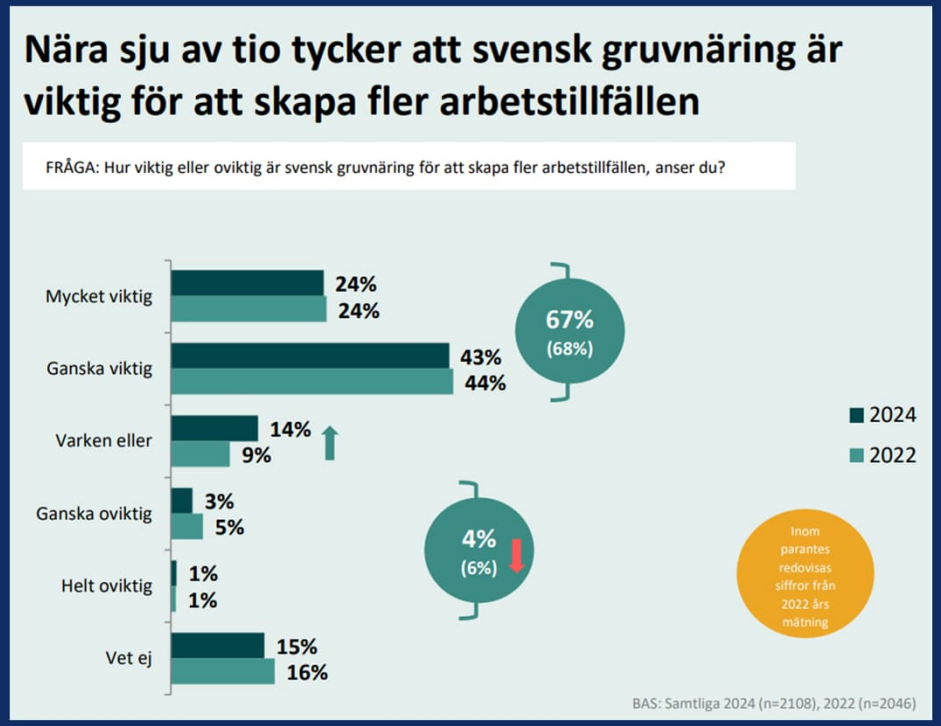

Regeringsuppdrag

- Uppdrag om kartläggning av malmpotentiella områden
- Genomförande av EU-förordningen om kritiska råmaterial
- Utveckla information och service till prospektörer samt annat främjande
- Uppdrag att förenkla i syfte att minska regelbördan för företag
- Uppdrag att uppmuntra enskilda privatpersoners sökande efter förekomster av värdefulla mineral i Sverige ”Mineraljakten”

Regeringsuppdraget kartläggning av malmpotentiella områden

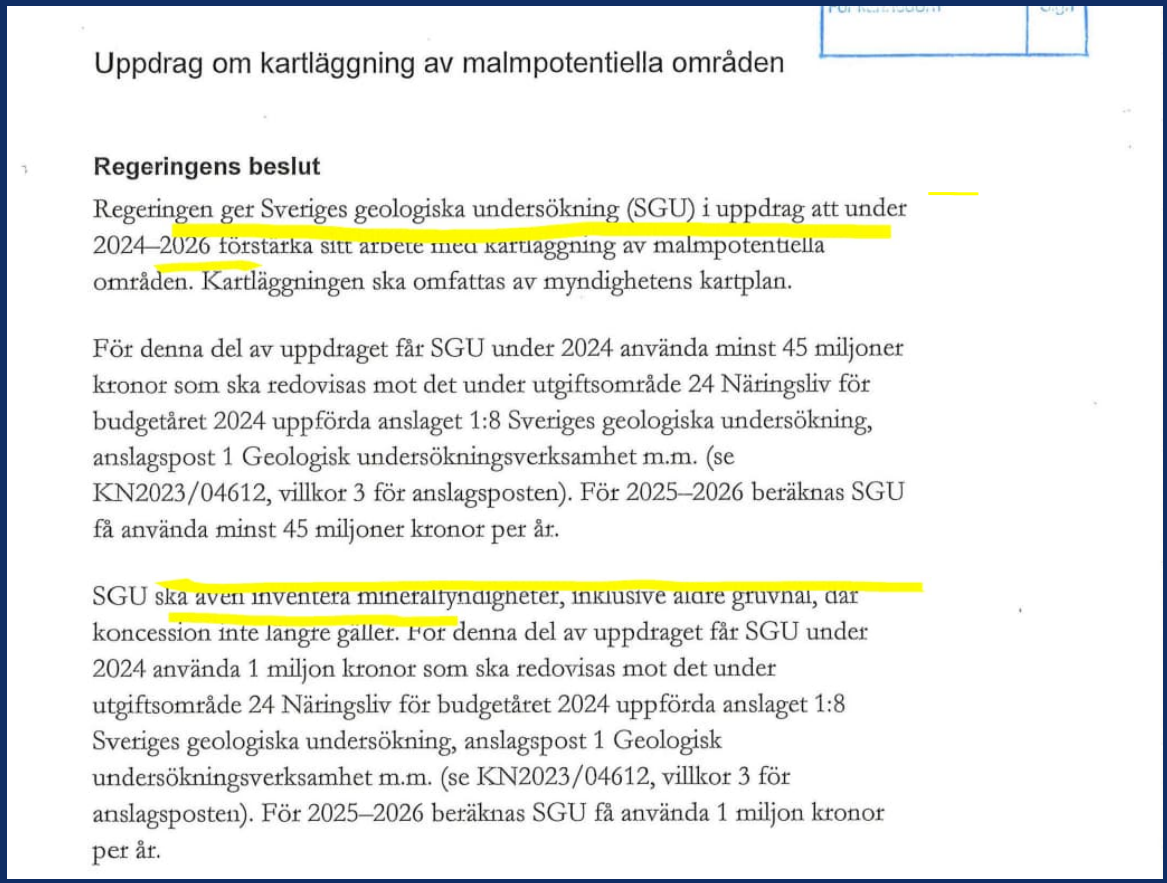

Uppdrag om kartläggning av malmpotentiella områden

Regeringens beslut

Regeringen ger Sveriges geologiska undersökning (SGU) i uppdrag att under 2024–2026 förstärka sitt arbete med kartläggning av malmpotentiella områden. Kartläggningen ska omfattas av myndighetens kartplan.

För denna del av uppdraget får SGU under 2024 använda minst 45 miljoner kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning, anslagspost 1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (se KN2023/04612, villkor 3 för anslagsposten). För 2025–2026 beräknas SGU få använda minst 45 miljoner kronor per år.

SGU ska även inventera mineralfyndigheter, inklusive äldre gruvnät, där koncession inte längre gäller. För denna del av uppdraget får SGU under 2024 använda 1 miljon kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning, anslagspost 1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (se KN2023/04612, villkor 3 för anslagsposten). För 2025–2026 beräknas SGU få använda 1 miljon kronor per år.

SGU

Exploration programme

Sveriges geologiska undersökning

Rapportering av regeringsuppdrag

Uppföljning av regeringsuppdraget utökad kartering inom malmpotentiella områden.

Delrapportering

e for CRMs & main (carrier) metals

surements (mag, grav-AGG and TEM),

ns, Deep IP

Objectives and impact	2025	2026	2027	2028	2029	Status
Expand the geological knowledge about IOA deposits, REEs, base- and alloying metals	x					Will finish during 2025
Expand the geological knowledge on orthomagmatic Fe-Ti-V deposits in mafic intrusions	x					Will finish during 2025
Expand the geological knowledge on Cu-Au deposits	x					Will finish during 2025
Expand the geological knowledge and assess the structural controls on the formation of base- and alloying metals, Co and Li	x					Will finish during 2025
Increased knowledge about the formation and extent of graphite and base metals	x	x				Active
Increased knowledge about the formation and extent of REE and base metals	x	x	x			Active
Increased knowledge about the formation and extent of iron, base metals and possible CRMs	x					Active
Increased knowledge about the formation and extent of iron, base metals and possible CRMs			x	x	x	Planned
Increased knowledge about the formation and extent of iron, base metals and CRMs					x	Planned
Mapping of prospective area with historic mining				x	x	Planned
Mapping of prospective area with historic mining					x	Planned
Increased knowledge about occurrences of Sn, W, Ta and Nb	x	x				Active

District	Subarea	Type of activities	Targeted commodities	Spatial extent	Objectives and impact	2025	2026	2027	2028	2029	Status
	Rockliden	Bedrock mapping and sampling	Cu, Zn, Pb, Sb, Ag		Increased knowledge about base metals (Cu, Zn, Pb) and Sb			x	x		Planned
Västernorrland	Västernorrland	Bedrock mapping and sampling	Sn, Li, Ta		Increased knowledge about Sn, Li, Ta	x		x	x		Active
	Kläppajö	Bedrock mapping and sampling	PGE, Au		Increased knowledge about PGE in layered ultramafic intrusion			x	x		Planned
Skellefte district-nickel line	Västerbotten (including Rockliden)	Synthesis	Ni, PGE, Co, Cu		Synthesis to increase understanding of Ni and PGE mineralisations	x		x	x		Planned
Northern Norrbotten	Kiskamavaara	Bedrock mapping and sampling 3D modeling	Base metals and battery metals (Co, Gr)		Increased knowledge about Cu, Co and natural graphite. Construction of 3D models	x	x				Active
Northern Norrbotten	Kiruna	Bedrock mapping and sampling	Fe, base- and alloy metals and associated CRMs		Production of basemaps in an area with high potential for iron, base- and alloy metals and associated CRMs	x	x				Active
Caledonian front	Jämtland, alum shale	Bedrock mapping and sampling	V, Ni, U		Characterisation of CRMs and U in alum shale	x	x				Active
Northern Norrbotten	Gällivare	Bedrock mapping and sampling	Fe and associated CRMs		Modern mapping in an area comprising one of the most important mining areas in Sweden		x	x			Planned
Northern Norrbotten	Sjangeli	Bedrock mapping and sampling	Cu		Mapping and characterisation of the ore-potential				x	x	Planned
Northern Norrbotten	Fjällåsen	Bedrock mapping and sampling	Fe, base-metals (Cu) and associated CRMs		Mapping and characterisation of the ore-potential	x	x	x			Planned
Northern Norrbotten	Masugnsbyn	Bedrock mapping and sampling	Gr, Fe and associated metals		Mapping and characterisation of the potential for graphite and metallic mineralisations				x	x	Planned
Northern Norrbotten	Pajala	Bedrock mapping and sampling	Iron, base metals and associated CRMs		Mapping and characterisation of the ore-potential for iron, base metals and associated CRMs					x	Planned
Caledonides	Storsjö tectonic window	Bedrock mapping and sampling	Cu, PGE, Au		Mapping and characterisation of the ore-potential for Cu, PGE, Au		x	x	x		Planned
Caledonian front	Ångpån-Myrviken	Bedrock mapping and sampling	V, Ni		Characterise V and Ni in alum shale					x	Planned
	Värmland-Dalaland	Bedrock mapping and sampling	Base metals, Au and associated CRMs		Mapping and characterisation of the ore-potential for base metals and associated CRMs					x	Planned
	3D geology	Development				x	x	x	x	x	Active
	Örebro County	Systematic documentation of old mines, deposits and mineralisations	Metals and minerals, including CRMs		Characterisation of the metals and minerals in old mines, deposits and mineralisations. Possible new discoveries of CRMs	x	x	x			Active
	Värmland County	Systematic documentation of old mines, deposits and mineralisations	Metals and minerals, including CRMs		Characterisation of the metals and minerals in old mines, deposits and mineralisations. Possible new discoveries of CRMs			x	x	x	Planned

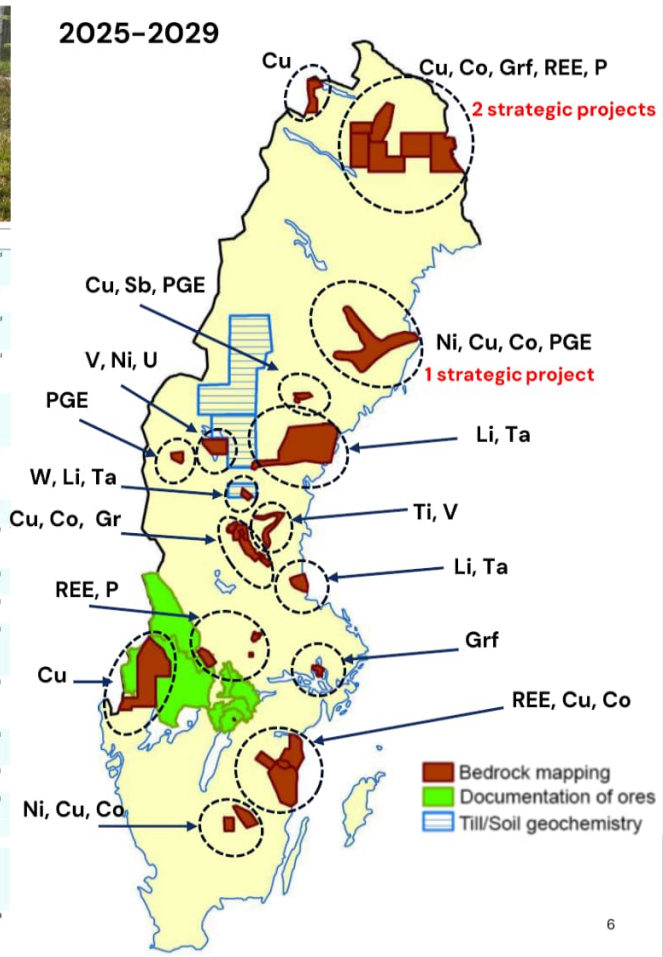

Regeringsuppdrag

- Uppdrag om kartläggning av malmpotentiella områden
- Genomförande av EU-förordningen om kritiska råmaterial
- Utveckla information och service till prospektörer samt annat främjande
- Uppdrag att förenkla i syfte att minska regelbördan för företag
- Uppdrag att uppmuntra enskilda privatpersoners sökande efter förekomster av värdefulla mineral i Sverige ”Mineraljakten”

Riksintressen

- Uppdatering
- Sektorsbeskrivning
  - 34 inkomna remissvar
  - Generellt positiva
  - Nya kriterier innan sommaren

Mineralstrategin

- Rundabordsmöte
- Regeringskansliet

PDAC 2025

- Allmän oro kring Trump
- Frågor kring REE och svensk geologi
- Signaler om fortsatta stora utmaningar med tillgång till riskkapital
- Nyfikenhet kring CRMA
- Nordic mining day – stort intresse, SGU huvudarrangör 2026, önskemål?

BERGSSTATEN

Undersökningstillstånd och beslut om förlängningar 2024

- Ansökningar om undersökningstillstånd: 159 ansökningar inkom
- 172 undersökningstillstånd beviljades
- Ansökningar om förlängning av undersökningstillstånd: 126 inkom
- 124 förlängningar beviljades

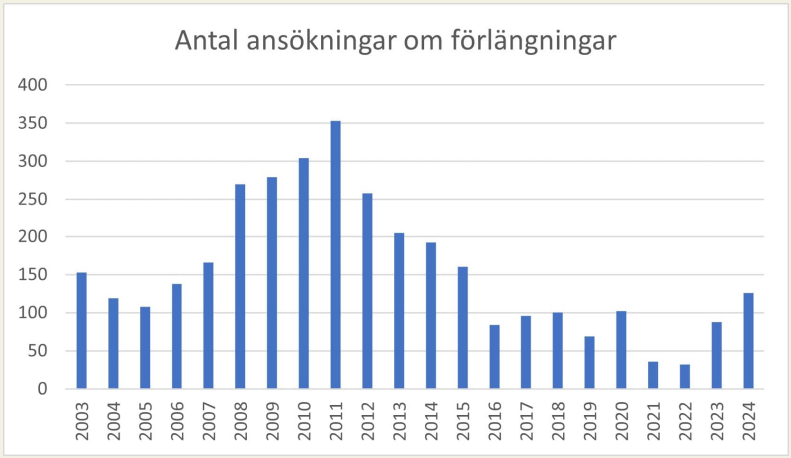

Gällande undersökningstillstånd

- Totalt 812 gällande undersökningstillstånd

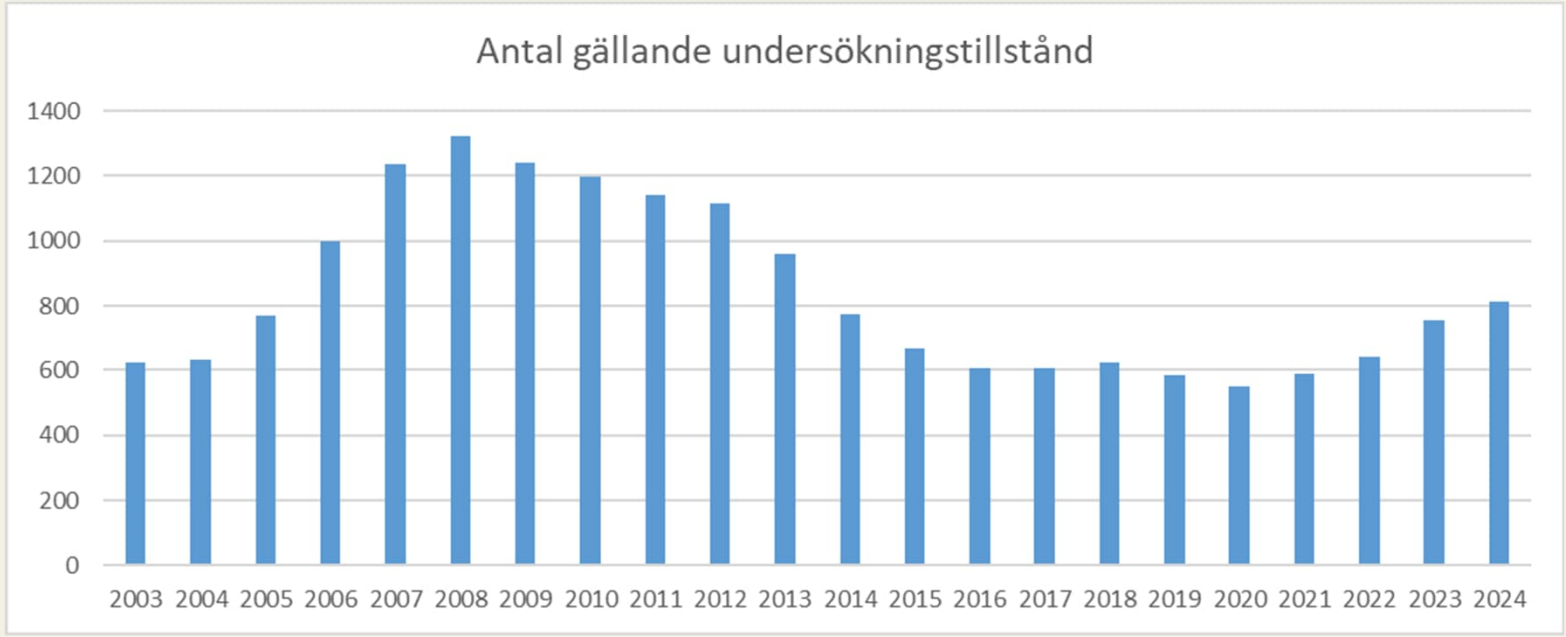

Var finns undersöknings-tillstånden?

- Ca 60 procent av ytan och drygt 50 procent av de gällande tillstånden finns i Norr- och Västerbotten.
- Inkluderar man även Jämtland och Västernorrland återfinns 75 procent av den totala ytan och 64 procent av de gällande tillstånden i dessa län.
- För årets ansökningar är koncentrationen till de fyra norra länen ännu högre (andel yta 85%, antal beviljade ansökningar 74%).

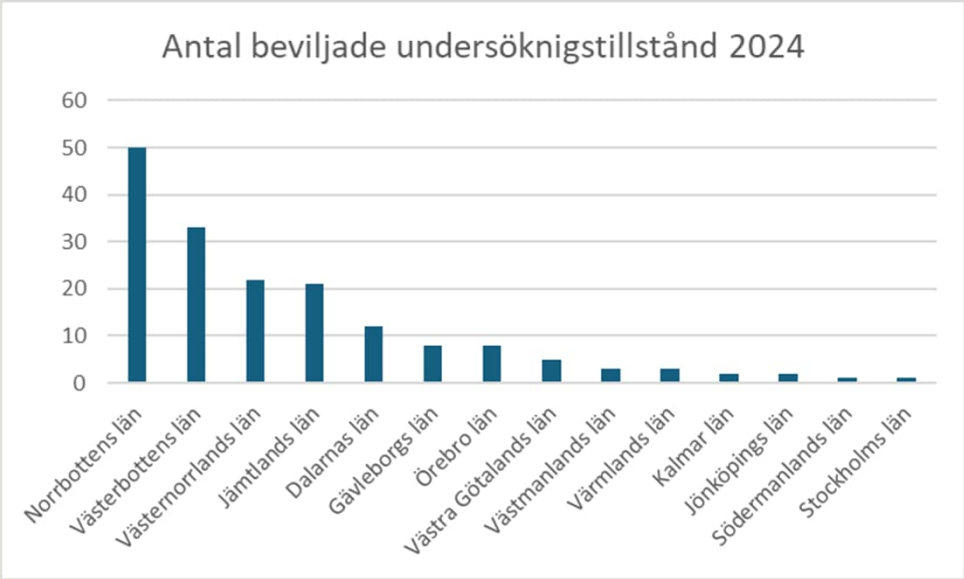

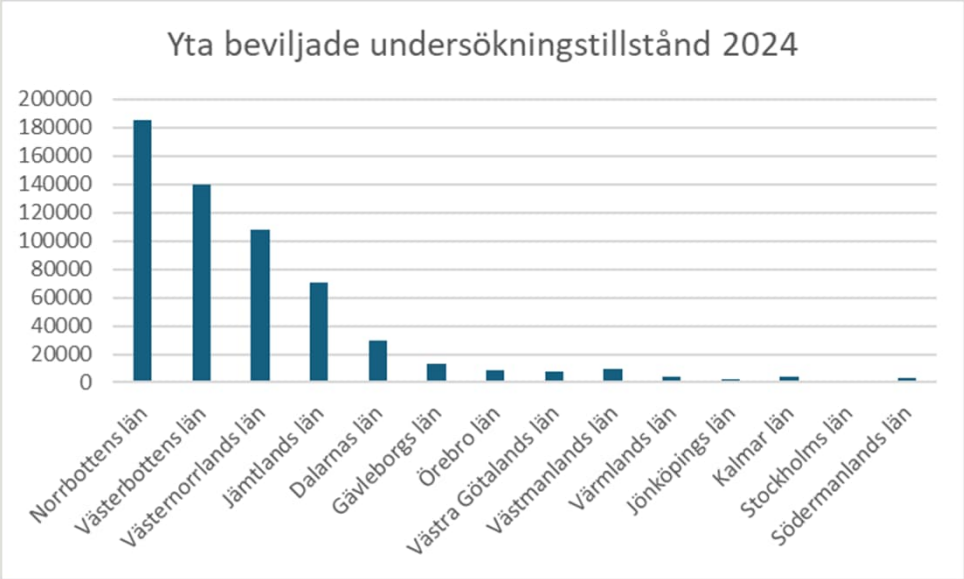

Vilka mineral letar prospektörerna efter?

Gällande undersökningstillstånd			
mineral	2024	2020	ökning
koppar	553	364	52%
guld	496	341	45%
silver	352	225	56%
zink	316	220	44%
bly	227	176	29%
nickel	158	49	222%
järn	139	82	70%
kobolt	137	67	104%
lantan och lantanider	121	12	908%
skandium	117	12	875%
yttrium	116	11	955%
molybden	110	37	197%
palladium	83	28	196%
litium	79	11	618%
tantal	70	4	1650%
vanadin	53	28	89%

Det totala antalet undersökningstillstånd ökade med 48 procent mellan 2020 och 2024.

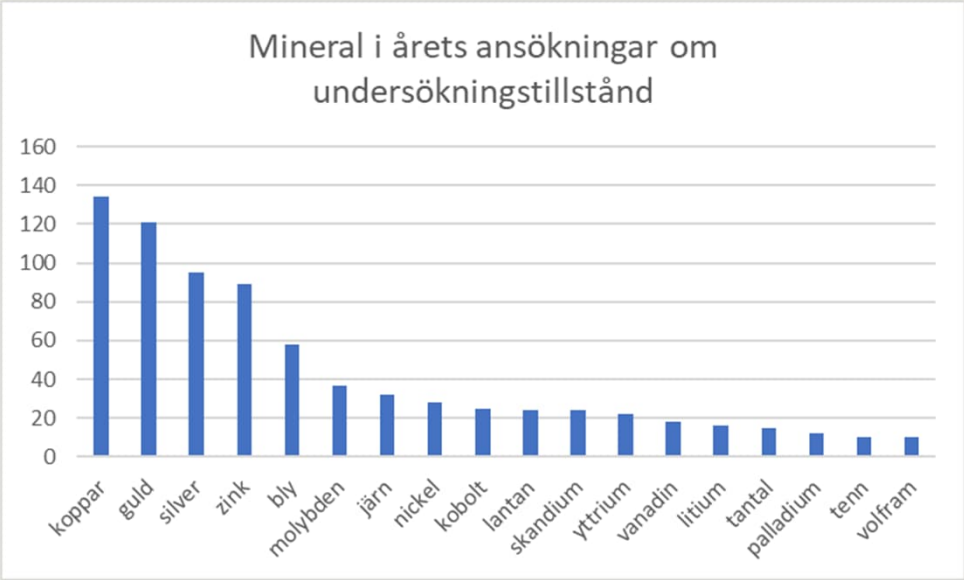

På gång:

Många bearbetningskoncessioner
Mycket tillsyn
Handläggningstider
Strategiska projekt
Digitalisering/E-tjänster

- Mina sidor
- Inrapportering av undersökningsresultat

Agenda

1. Inledning
2. Presentationsrunda
3. Föregående mötesprotokoll
4. Information från SGU
   a) Novus-undersökning
   b) Regeringsuppdrag
   c) Remiss kriterier riksintressen
   d) Mineralstrategin
   e) PDAC
5. Information från Bergsstaten

Fikapaus

6. Rådsdiskussion
   a) Inledning om rådets funktion/roll/format
   b) Hur vill ni nå SGU?
7. Övriga frågor
8. Kommande möte
9. Avslutning (senast kl. 16.00)

Fikapaus

6. Rådsdiskussion

- Inledning
- Rådets framtida funktion/roll/format
  - Förväntningar – Vänd er till grannen
  - Diskussion
- Hur vill ni nå SGU?
  - Diskussion

Agenda

1. Inledning
2. Presentationsrunda
3. Föregående mötesprotokoll
4. Information från SGU
   a) Novus-undersökning
   b) Regeringsuppdrag
   c) Remiss kriterier riksintressen
   d) Mineralstrategin
   e) PDAC
5. Information från Bergsstaten
6. Rådsdiskussion
   a) Inledning om rådets funktion/roll/format
   b) Hur vill ni nå SGU?
7. Övriga frågor
8. Kommande möte
9. Avslutning (senast kl. 16.00)